

Előfizetési árak:

Helyben:
Egész évre 6 korona
Félévre 3 „
Vidékre:
Egész évre 12 korona.
Félévre 6 „
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

UJ DEBRECZENI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik:
mindennap
hétfőn és ünnepeken
való napon is.
Hirdetések díjazás
szerint.
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények ide küldendők.

Főszerkesztő:

SAS EDE.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13. szám.

Előfizetések, hirdetések és reklámközlemények itt vétetnek fel.

Pénzhamisító házaspár. — Letartóztatott nagykereskedők.

A magyar iparért.

Debreczen, decz. 3.

Jogászoknak neveznek bennünket, mert nálunk minden tizedik ember vagy jogász, vagy tisztviselő. Politikuskok pedig mindnyájan vagyunk. Ennek a jogászpolitikus mivoltunknak aztán meg volt az a roppant nagy hátránya, hogy minden dolgunkat, egész nemzetgazdasági háztartásunkat az elmélet szürke szabályai szerint rendeztük be. Iparunkat, kereskedelmünket, agrárkulturánkat aztán alaposan pangásba hoztuk jogászpolitikus elméletünkkel.

Évtizedeken át csak elméletileg képezett politikuskok ültek a Kormány polczán. Ma azonban hála Istennek más nézet uralkodik. Ma már szakképzett és a nemzet óhajának megfelelő egyének vezetik az egyes miniszteri tárczákat. Egytől egyig praktikus emberek azok, akik szaktudományukat nemcsak Réseher, Pulszky és Kautz műveiből, hanem az életből merítették. Hogy nemzetgazdasági életünk még sem lendül fel oly mértékben, ahogy egy ily áldott országban föllendülnie kellene, annak oka főleg abban rejlik, hogy a mi tőkepénzeseink tőkéiket földbe, értékpapírokba vagy a csekély kamatoztatásra a bankokba helyezik el, de a világot sem nyitnák meg gyárüzemet, üzletet vagy valamelyes iparvállalatot. Nálunk, ha a kereskedő vagy iparos vagyonra tett szert, első dolga háttarugni azt a becsületes keresetát, amely őt jólétre segítette és lesz belőle rentier, háziúr, városatyja és politikus. Fiát pedig doktornak és tisztviselőnek nevei. Leányait doktornak, professzornak vagy tisztviselőnek adja feleségül.

Hogy a szakképzett iparos és kereskedő okszerű munkásság mellett, mire viheti, azt a debreczeni piac legelőnékben mutatja, mert van e városban igen sok nagytekintélyű, szép társadalmi állású egyén, akik jólétükre, tekintélyükre, mint kereskedők, vagy iparosok tettek szert. Mindazonáltal iparunk és kereskedelmünk még magasan áll azon a színvonalon, a melyen állania kellene, mert — mint fentebb említettük — tőkepénzeseink nem fektetik pénzeiket ipar- és kereskedelmi vállalatokba. Ennek a konstataciójára élő példa gyanánt említhetem

fel, hogy két éve keményítő-gyárat akartak Debreczenben létesíteni, ami igen életrevaló eszme is volt, mert annyi a buzánk, hogy egész Európa fehérneműjét tudnók vele keményre vasalni. És ime, egy évi vajadás után sem lehetett a közgazdaságilag annyira fontos gyárat nyelbe ütni, ezer részvényest összehozni csekély 100 forintos részvény mellett. Tehát a gazdag Debreczenben, a hol 15–20 millióm is van, nem lehetett százezer forintnyi tőkét összehozni egy egészséges vállalathoz. Bezzeg, ha bankot akarnánk alapítani, ahhoz akadna elég vállalkozó. Ez jellemzi általánosan a magyart.

Méltóságán alólinak tartja az iparos vagy kereskedő, — geszefelő — nevet fölvenni. Megboldogult *Andrássy* Manót vasgrófnak esz-folták, pedig a krompachi vasművek milliómokat hoztak neki, míg testvérének Gyulának a miniszterisége milliókba került, mert a reprezentálás sok költséggel jár.

Bezzeg a német tőkepénzes grófok és hercegek nem átalnak sör, szesz, csokoládé és kakaó gyárakat nyitni, nagy üzletekbe befektetni tőkéiket. De van is kitartásuk és — nagy nyereségük. Nálunk Magyarországon mihelyt egy vállalat nem hoz legalább 10% os osztalékot, rögtön kétségbe esnek és — beszüntetik az üzemet. Ez a mi bajunk! Se a kassai agrár — se a miskolci merkantil kongresszus nem fog segíteni a mi bajunkon. Egyedüli remediumunk a tőke, a pénz.

Míg milliómossaink nem fektetik pénzüket ipar- és kereskedelmi vállalatokba, addig nem lesz egészséges piacunk, addig nem boldogulunk. A német, a francia, a londoni gyáros 10–20%-kal olcsóbban adja az árut, mert nagy tőke fölött rendelkezik. Sovénizmusból egyetlen egy kereskedő sem fog drága pénzen hazai iparcikkeket tartani, hogy — tönkre-menjen. — Teremtsük meg a magyar ipart magyar tőkepénzzel, akkor fel fog virágozni a kereskedelem és agrárkultura is, mert ipar- és kereskedelem szoros összeköttetésben áll a földmíveléssel és nemzetgazdasággal: azok édes testvérek!

Kuthi Zsigmond.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, decz. 3.

A képviselőházban ma folytaták a költségvetés tárgyalását. A vitában ma az első szónok **Benyovszky** Sándor gróf volt, aki a költségvetés ellen beszélt. A néppárt szónoka ma **Páder** Rezső volt, aki az antiszemitizmus vádjá ellen védte a pártját. A költségvetés tárgyalása előtt **Perozel** előnk bejelentette **Asbóth** János és **Gajári** Ödön lemondását a mandátumról. A Gajári lemondását az ellenzék gunyos éljenzéssel fogadta.

A tárgyalás.

Benyovszky Sándor gróf: Politikai pártállásánál fogva előre is kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el. Nem viseltetik bizalommal a kormány iránt, mert annak működését nem látja üdvösnek az országra nézve.

Gajári Géza a szövetségeket létesítését, a Duna-Tisza csatorna kiépítését ügretti. Előbbi az általános közgazdasági viszonyokat mozdítaná elő, a Duna-Tisza csatornájának kiépítése által pedig egy nagy magyarlakta vidék agrár érdekeire volna üdvös hatással. Feltétlenül bizik **Szell** Kálmán liberalizmusába, a kormány működésében az ország jólétének előmozdítását látja. A költségvetést e fogadja. (Felkiáltások: öt perc szünet.)

Perozel előnk az ülést öt perczeire felüggeszti.

Szünet után a néppárti **Páder** Rezső állott fel szólásra. Beszédje elején tiltakozik az anti semitizmus vádjá ellen. A néppártiak — úgymond — nem a felekezeti harez a ezélja, hanem a katolicizmus megvédése az elfajult liberalizmus ellen. A szabadelvűség örve alatt üldözik a katolicizmust s az ő pártja csak e tulkapások meggátolására vitte harezba a zászlót, melynek nem a felekezeti béke megromtása, mint azt az ellenpártból feltüntetni akarják. **Mandellal** szemben ismétli Buzáth támadását s felszólítja Mandelt, hogy bizonyítsa be a néppárt hazaelenes elemekkel való szövetségét. **Rakovszky** és a párt többi tagjai fájósan követelik, hogy Mandel rektifikálja állításait. A költségvetést nem fogadja el.

Mandel Pál személyes kérdésben válaszol Pádernek. Kijelenti, hogy a néppárt félreértette őt. A Páder kifakadásait különben erőlyesen visszautasítja. (Helyeslés jobbról.) **Hegedűs** Loránt nagy tetszéssel fogadott, hosszú beszédet mondott. A többek közt a husadó megszűntetését, vagy a tőke támogatását

óhajtja. Az **adóreformra** vonatkozólag **Szell** miniszterelnöknek még pénzügyminiszter korában tett kijelentéseinek megvalósítását kívánja. Hangoztatja a választási rend reformjának üdvös voltát, oly formán, hogy a köztisztviselőnek általános titkos szavazati joga legyen, de az általános titkos szavazati jognak nem hiva.

Hegedűs beszédjét a kormány-párt sürű helyesléssel szakította meg. A nagyszabású beszéd végén pedig úgy őt, mint édes apját, **Hegedűs** minisztert számosan üdvözölték.

Sok a tanköteles gyerek.

Tizenhat új ref. iskola.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz. 3.

Régen foglalkoztatja már Debreczen tanügyi köreit, valamint a nagyközönséget is, az a kellemetlen állapot, hogy sok a tanköteles gyerek és kevés az iskola.

Debreczen városában közel nyolcezer tanköteles elemi iskolás gyermek van s e nagy számhoz mérten vajmi kevés iskola áll az egyes felekezetek rendelkezésére. Ezen a misérián segítő az illetékes körök régóta foglalkoztak már a tervvel, hogy több új iskolát építenek; sőt a kir. tanfelügyelőség e célból huszont új iskola építést hozta javaslatba.

Az ügygyel a miniszteriumban is foglalkoztak s ez év május 25-én miniszteri leirat érkezett a debreczeni kir. tanfelügyelőséghez, melyben az iskolák kibővítésére foglaltak megkeresés.

A miniszteri megkeresés értelmében első sorban az ev. ref. egyház gondoskodott iskoláink kibővítéséről s az egyház pár hónap előtt bizottságot küldött ki a fontos kérdés megoldása céljából.

Ennek a bizottságnak tagjai: **Simonffy** Imre polgármester, **Kiss** Albert országgyűlési képviselő, **Roncsik** Lajos városi tanácsos és **Mitrovics** Gyula iskolaszéki előnk rövid pár hónap alatt dicséretes munkát végeztek, mert amit illetékes helyről értesülünk az ev. ref. egyház tizenhat új iskola felállítását határozta el.

E határozatot valószínűleg város holnapi közigazgatási ülésén fogják nyilvánosságra hozni s Debreczen város már a közeli jövőben tizenhat új hajlékot fog építeni a kultura terjesztésére, ami nemcsak kulturális, de közegészségügyi szempontból is igen kívánatos.

A terv szerint a következő utcákban építik az új iskolákat: Rákóczi utca, Késes-utca, Vigkedvü-Mihály-utca, Homok-kert, Paesirta-utca, Csapó-kert, Bethlen-utca, Szent-Anna-utca, Honvéd-utca, Arany-János-utca. Az összes iskolákban husz tanterem lesz s e nagyszabású építkezésre három-

százhuszzer korona lesz előírnyozva s az évi iskolai kiadások, az építési költségek törlesztési részleteivel együtt 71.960 koronával emelkedik.

TÁVIRATOK.

Ő Felsége a műcsarnokban.

Budapest, decz. 3. (Saját tudósítónktól.) Ő Felsége ma meglátogatta a műcsarnokot, ahol Wlassics miniszter üdvözölte a felség személyét. A felség gyönyörűséggel nézegette a remek festményeket, akinek Wlassics miniszter szolgálát egyes felvilágosításokkal. Hosszabban időzött ő Felsége a pápa, majd pedig Jókainé arcképe előtt.

Blaháné a királynál.

Budapest, decz. 3. (Saját tudósítónktól.) Blaha Lujza ma megköszönte Ő Felségének a meleg fogadtatást, amelyben a minap részesítette. Ő Felsége igen kegyesen fogadta a művésznőt s kijelentette, hogy igazán örvend, hogy a kitüntetéssel örömet szerzett neki, akire alig mondanák, hogy már harmincz esztendeje szerett csalógiánya a nemzetnek. Blaháné tuboldogan beszélt el ismerőseinek a király kegyes fogadtatását.

Letartóztatott nagykereskedők

Budapest, decz. 3. (Saját tudósítónktól.) Óriási feltűnést s kereskedői körökben nagy izgalmat keltett ma a fővárosban Neuwirth és Flesch szerezés-utczai nagykereskedők letartóztatása. A nagy hitelnek örvendett czég főnökeit hamis bukás miatt tartóztatták le.

Öngyilkos kadett.

Pécs, decz. 3. (Saját tudósítónktól.) Illosvay Sándor tizenhat esztendő másodéves honvéd hadapród Pécssett ma agyonlőtte magát. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Pénzhamisító házaspár.

Pécs, decz. 3. (Saját tudósítónktól.) Óriási szenzációt keltett ma Pécssett Kovács István előkelő, gazdag fényképész és nejeének hirtelen elfogatása. A házaspárt hamis tizesek gyártása miatt tartóztatták le s mindkettőt erős fedezett alatt Budapestre szállították. A városban óriási összeg pénz hamisításáról beszélnek.

A czár jobban van.

Livádia, decz. 3. (Saját tudósítónktól.) A czár nehány nap óta jelentékenyen jobban van. Az orvosok most már gyors felgyógyulását remélik.

Öngyilkosság érzékenységtől.

Adósság elől a halálba.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz. 3.

Szinte megborad az ember, mikor hallja azt a töméntelen öngyilkosságot, ami napról-napra, hol itt, hol ott, minduntalan előfordulnak.

Alig mulik el egy nap s még talán el sem hantolták az első öngyilkos tetemét, már a másiktól értesülünk, ki önkézzével oltotta ki az életét. Kishitűség, beteges idegzet jellemzi azt a századot. Egyik a hitvese ölék-karjaiból, másik a szerető szülőkéből tépi ki magát, hogy a hideg dermesztő sírgödörbe meneküljön. Miért? Tudja Isten!... A legtöbb esetben alig van valami oka a sötét elhatározásnak. Az egyik azért emel maga ellen fegyvert, mert katonai s felebbvalója valami csekélységért megdörögta, a másik mert pár forint adósságot csinált s nem tudja megfizetni...

Tegnap reggel is egy gyermek ifju dobta el magától az életét. Özv. Margittay Sándorné Darabos-utczai lakos legidősebb gyermeke a 20 éves Sándor röpített golyót szívébe.

Néhai Margittay Sándor volt rendőrkapitányt sokan ismerték Debreczenben. Juliusban volt két esztendeje hogy jobb léteszenderült. Az özvegy azóta kegydíjből élt s 20 éves Sándor fia, — ki a Csapó-utczai Takarékos hitelintézetnél volt alkalmazva, — fizetésével fedezte szerény háztartásának költségeit.

A gyermek ifju pár nappal ezelőtt buskomor lett s édesanyja, kinek felüti fiaának szokatlan viselkedése, meg is kérdezte, hogy mi bántja, mire kitérőleg válaszolt.

Tegnap, hétfőn reggel aztán egy 7 óra körül hatalmas dörrenés hangzott el a fiatalember szobájában. A házbeliek rémülten szakítottak fel az ajtót s megdermesztő látvány tárult a szerető anya és testvér szeméi elé.

Margittay Sándor véresen, halálra válvva feküdt az ágyában. A 7 mm-es kaliberű forgópisztolyt még akkor is görcsösen szorította a kezében.

A holtrárémiált anya lélekszakadva rohant orvosért, de mire dr. Varga Emil odaérkezett, már csak a beállott halált konstatálhatta.

Az öngyilkos fiatalember jómodoru, vigkedélyű volt s főnökei is mint pontos, kötelességtudó hivatalnokot ismerték.

Az utóbbi időkben vigabb életnek adta magát, s csekély összegű adósságot is csinált, a mit a megígért időre nem tudott kifizetni. Ezt vette a különben kellemes fiatal ember annyira a szívére, hogy erre-aszörnyű tette határozta el magát.

Az öngyilkos két levelet is hagyott hátra, a mit családjára való tekintettel nem közlünk. Az első *édes anyjának* írja s így kezd: *Kedves drága egyetlen egy jó anám!* Engedjenek meg nekem tettemért, — de másképp nem tehettem... Másfél oldalra terjed a szomorú levél, s így fejezi be: *Kezélcsókolja a másvilágról legrosszabbik fia — Sándor. Ugyanebben a levélben írt ücsésnek is.*

A másik levelet Király Istvánnak a Takarékos és Hitelintézet pénztárnokának czímezte, melyben keservesen elpanaszolja, hogy mennyire fáj itt bagyn azt a kendés kis helyet a hol anyni boldog napokat töltött. Mindkét levél különben becsánatkéréssel van tele. Nagyon megumta ezt a rongy életi — írja — ne sajnáljanak, hisz nem vagyek rá érdemes!

A városban általános a részvét a szerenesetlen fiatal ember iránt, akit holnap fogmak eltemetni. Egy darabig beszélnek még róla, talán két, három napig, talán csak 24 óráig, vagy talán addig se... s aztán az emberek elfelejtik, mert jön egy másik, egy harmadik, aki eldobja magától az életet!

Csak egy szerenesetlen özvegy asszony sír még hosszú ideig keservesen, szétfoszott reményisége, sirbázárt szép, deli fia elvesztése fölött.

A képkiallítás berekesztése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz. 3.

Tegnap délután öt órakor zárta be Dégenfeld József gróf főispán ünnepélyesen a debreczeni tárlatot. Az ünnepélyes bezáráshoz előkelő közönség jelent meg. Ott voltak; Dégenfeld József gróf főispán, Simonffy Imre polgármester, Német Lajos festőművész, dr. Magos György, Márk Endre, Komlósy Arthur főjegyző, Lestyan Adorján, Veesev Imre tb. főjegyző, Király Gyula, Hajdu Gyula, Török Gábor, Dobiecky Sándor lovag, Szabó Kálmán, Pálffy, Rajzó és Bosznay festőművészek.

Dégenfeld József gróf főispán, a képkiallítás elnökét, midőn a berekesztés ünnepélyes aktusához a teremben megjelent Német Lajos festőművész üdvözölte melegen, lendületes szavakban. Beszédében kiemelte, hogy Debreczen város előkelő közönsége a képkiallítás rövid ideje alatt fényes tanujelét adta a művészet iránti nemes partolásának, aminek fényes bizonyítéka a tárlat nagy sikere.

Dégenfeld József gróf főispán mondott most nagyhatásu beszédet, melyben kiemelte, hogy a jelen tárlat sikeréből ítélve, reméli, hogy a művészet támogatása Debreczen városában csak fokozódni fog. Megismosodik a művészeti élet e város falai közt s reményének adott kifejezést, hogy a most berekesztett tárlatot a debreczeni közönségnek még gazdagabb kiállítással mielőbb viszontlátni alkalma lesz.

A lendületes beszédet a jelenlevők lelkesen megélezték.

A képkiallítás berekesztése után Németh Lajos festőművész indítványozta, hogy a kisorsolt nyerevényképeket, amelyeket a nyertesek a tárlat bezárásiáig át nem vettek, az építendő lelenceház javára elárvereztessenek.

Ezt az indítványt a jelenlevők tudomásul vették s a képek elárverezését elhatározták.

Ezután a vendégek még egyszer — utóljára — szemügyre vették a kifüggesztett képeket, a melyeket a mai napon már sorban leaggnatnak, hogy elszállítsák őket a város székházának díszes tanács terméből.

Szédelgő asszonyszövetkezet.

Százhuszonhét váltóhamisítás.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, decz. 3.

A váltóhamisítás terén az egész világon a legnagyobb rekordot ez ideig bizonyára Suba Jánosné, egy debreczeni közönséges kofaasszony érte el. Suba Jánosné a szentális kofa ugyanis nem kevesebb, mint százhuszonhét váltót hamisított s a tömeges hamisítást oly páratlan ügyességgel eselekedte, hogy éveken át manipulálhatott a hamis blankettakkal, míg uezlemlere rájöttek.

Suba Jánosné a tömeges váltóhamisításokra egész szövetkezetet alapított maga köré s még másik négy debreczeni asszonyt is belevont a manipuláció titkaiba, melynek számai e város határára túl is kiterjedtek.

Kesésk Sándorné, Elek Ferenczné, Morvai Karolyiné és Fogarasi Sándorné, valamint a két utóbbi férje is tagjai voltak a bűnös szövetkezetnek, a melynek legagilisabb mozgótagja kétségtelen Suba Jánosné volt, aki a mint a vizsgálat annak idején kiderítette, egymaga 126 drb. hamis váltót hozott forgalomba.

Midőn a hatóság annak idején az egész banda uezlemleről lerántotta a leplet, a jeles kompánia a debreczeni kir. törvényszék elé került, amely szigoru büntetéssel sújtotta a bűnszövetkezet minden egyes tagját.

A kir. törvényszék mult év szeptember 29-én mondott ítéletet a szenzációs bűnpörben, amidőn Suba Jánosné, a főbűnös hat évi, Kesésk Sándorné három és fél évi, Elek Ferenczné pedig két évi fegyházzal sújtotta, míg Morvai Karoly és Fogarasi Sándor egyenként másfél évi börtönt kaptak.

A szenzációs pör felebbezés folytán azóta megjárta az összes fórumokat s szombaton, e hó elsején hirdette ki ez ügyben a debreczeni kir. törvényszék a kuria ítéletét, a mivel a nagy port felvert bűnpör végre befejezéshez jutott.

A kir. kuria is teljesen helyben hagyta a két alsófoku bíróság ítéletét, csupán a főbűnös Suba Jánosné büntetését szállította le öt évi fegyházra.

A kuria szigoru ítélete a váltóhamisító Subánét teljesen lesújtotta s midőn a szuronyos börtönről visszakísérte a fogházba, mellére hajtotta fejét s szomoruan felsóhajtott.

— Jézusom, add szívd! Csak el ne pusztuljak öté, mert nem szeretnék rabruhában meghalni.

Vasuti baleset.

A debreczeni utasok várakozása.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, decz. 3.

Kellemetlen utazásuk volt azoknak, akik ma reggel indultak Debreczenből Budapest felé. Vasuti baleset történt, aminek következtében az utasok, akik 10 órakor érkeztek P.-Ladányban: onnan csak 12 óra 40 perczkor folytathatták utjukat és délután 4 órakor érték Budapestre.

A kolozsvár—budapesti gyorsvonat késétt 2 óráig: arra kellett várakozni. Ugyanis Sztána állomáson, Bánffy-Hunyadon tul, egy tehervonat indult az állomásról. A központi pályaházban az ór eltévesztette a dolgot: azt hitte, hogy az egész vonat áthaladt a váltón s idő előtt esavart a gépezeten. A teher vonat utolsó kocsija épp akkor ment át a váltón és késiklott.

A kocsit úgy eltorlaszolta az utat, hogy a Predeal felől jövő gyorsvonat nem tudott áthaladni. Vámi kellett, míg az állomás-főnökség munkásokat kért, hogy a kocsit eltolják az utból.

Képzeltető, hogy a Püspök-Ladány és a többi állomásokon tartózkodó utasok, hogy áldották a színi gondos váltóort!

UJDONSÁGOK.

* A főszámvevő szabadságon. Szabó József városi főszámvevő tudvalevőleg még hónapokkal ezelőtt nagy beteg lett s egészege még most sem állott teljesen helyre, miért is egészségének teljesen helyreállítása végett most újabb két hónapi szabadságra ment. Tavollétében a főszámvevői teendők vezetésére a polgármester Roncsik Lajos tanácsnokot bizta meg állandó helyettesként. A Roncsik tanácsnoki teendői pedig a jegyzők és egyes tanácsnokok között osztott szét. De mivel ez időtájt Roncsik tanácsnok is súlyos beteg, a tanács a főszámvevő teendők végzésével ideiglenesen Vesev Imre tb. főjegyző, pénzügyi tanács-

nekot kérte fel, aki a tegnapi napon már át is vette a főszámvevői hivatal vezetését.

*** Elhamvadott dohánytörvény.** Nagy tűz pusztított tegnapelőtt éjjel — mint levelezünk írja — H.-Böszörben. Éjjel körül megkondították a harangokat s rémes tűzlármára riasztotta fel álmából a lakosságot. Hatalmas lángnyelvek világították be a sötét éjszakát. Mindenki a tűzveszedelem színhelyére, *Orosz* Gyula gazdálkodó portája felé sietett. ahol már akkor lángban állott két hosszú dohányzársító csűr. Az óriási szelvényben gondolni sem lehetett az égő épületek megmentésére; sőt a szomszéd nádfedeles házak megóvása a gonosz lángoktól is elképzelhetetlenül megfeszített munkába került. A porig égett két hónapnyodályba **tízezer korona értékű** dohány égett bele. A kár biztosítva volt.

*** Helyreigazítás.** Tegnapi lapunkban az „*Angol Club*”-ban tartott *Matiné*-ről írt tudósításunkban tévedésből *Csáky* grófné szül. *Szell* Marien ó *Méltóság* neve helyett *Szell* Marien „*Kissasszony*” jelent meg, ezen tévedést sajnálattal vettük észre és sietünk is helyreigazítani.

*** Az öngyilkos huszár őrmester temetése.** Szomorú menet indult ki tegnap délután három órákor a helybeli honvéd csapatkórház kapuján. Feketére mazokt egyszerű fakoporsót kísért egy szakasz huszár, néman szó nélkül... Elmaradt minden katonai pompa, elmaradt a banda is komor, busongó nőfival, mely könnyebbé teszi a katonának még a meghalását is. Elmaradt, mert öngyilkost temettek. *Toronyi* József a délezer huszárőrmestert kísérték utolsó útjára bajtársai, esőndben, meghatottan. S az ifjú leány, az öngyilkos menyasszonya, kinek még két nappal ezelőtt boldogsága határtalan volt, tegnap lehorogszott föl, szívében végtelen fájdalommal haladt az egyszerű, feketére festett koporsó után. A szomorú menetnek nagy sereg nézője akadt végig az utcán.

*** Elfogott dohánycsempész.** *Bodi* Zsófia napzámosnó tegnap hétfőn délután a Kossuth-utczán jőftája szüzdohányt árult nagy óvatosan, de egy arra czirkáló rendőrnek feltűnt a gyanusan viselkedő asszony, aki a hivatalos személyiség láttára pillanat alatt a tulsó oldalra menekült. A rendőr csakhamar elesipte a menekülő asszonyt s a rendőrséghez kísérte. Később házkutatást tartottak nála s lakásán 25 kilogramm csempészett magyar dohányt találtak. A rendőrség a dohánycsempész asszonyt egyelőre fogva tartja.

*** A képsorsolás nyerői.** A mai napon ismét két nyerő jelentkezett a képtárlat titkáranál. László Albert könyvkereskedő és Kiss András hírneves szobrászunk a szerencsés nyerők. Előbbi *Aggházy* Gyula *Esthangulat* című hangulatosa festményét nyerte 916. számú sorsjeggyel, míg Kiss András 1226. számú sorsjeggyel *Egerváry* P. Gusztáv értékes *Csendelő*-tűnek jutott birtokába.

*** Meglopta az édesapját.** Érdekes esetet közöl velünk *balmaz-újvárosi* tudósítónk. Szabados István gazdálkodó mult hó 27-ikén jelentést tett a községhez, hogy szobájában levő szekrényből míg hazulról távol járt, ismeretlen tettes 500 korona értékű aranyeműt és értékpapírt elloptott. A gazda feljelentésére azonnal megindították az ügyben a legszigorubb vizsgálatot s csakhamar meglepő eredményre jutottak. Kiderült ugyanis, hogy a károsult tulajdon gyermeke *Zavacki* F.-né születtét Szabados Róza a tolvaj. A házkutatás alkalmával a pinze egyik zugából napfényre került az összes lopott holmi. A tolvaj menyecske férjével együtt hajította végre a lopást. A meglóptott apa a debreczeni kir. ügyészségnél jelentette fel tulajdon édes leányát és vejét.

*** Festmény — a város háza lépcsőházába.** A város birtokában van egy jókora festmény, melyet annak idején 4000 forintért festett Pataki s a mely a régi debreczeni vásárt ábrázolja. Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester tegnap felszólította a kiállítás rendező festőművészeket, hogy tekintsek meg a Pataki alkotását s mondjanak véleményt róla. A vélemény egybehangzólag dicséret volt s a jelen volt festőművészek azt ajánlották, hogy helyezték a figyelemreméltó munkát a város háza lépcsőházába, még pedig olyan helyre, hol az kellő világítás mellett teljesen érvényre juthasson. Az ajánlat értelmében az értékes festmény rövid időn belül a város háza lépcsőházát fogja díszíteni.

*** Szerény tolvajok.** *Milók* Vincze, *Zs. Juhász* Dávid és *Juhász* István szovati legények, mint levelezünk írja, tegnap éjjel tolvajlás szándékából behatoltak *Ungár* Adolf szovati kereskedő udvarára. Sokáig bolyongtak az udvaron a nélkül, hogy találtak volna valami értékesebb elvinni való. Már-már eredmény nélkül akartak eltávozni, mikor valamelyiknek megakadt a szeme a konyha ajtaja előtt levő köpöladán. Megragadni és menekülni az értéktelen tárgygyal pillanat műve volt csupán, de a másik pillanatban a gazda ragadta meg hirtelen a köpöladával menekülő tolvaj. A többiek elmenekültek, de egy fogva maradt és elárulta a másik két tolvaj nevét. Most az ügyészség börtönében elmékednek a szerény igényű tolvajok.

x Hova menjünk délelőtt reggelire, vagy színház után vacsorára? Az „Angol királynő” szálloda sörcsarnoka vagy ártérmebe, melynek tulajdonosa kiváló gondot fordít arra, hogy kitűnő konyhája és figyelmese kiszolgálása által az eddig kivított elismerést fokozza. **Zene estély minden nap,** felváltva **Róz Károly** és a **Magyari Testvérek** zenekara által.

x Elveszett. Szombaton délelőtt a *Rákóczy-utczától* a vasuti állomásig terjedő uton elveszett egy amethyst kövekkel díszített arany karperecz. A becsületes megtaláló *Rákóczy-utca* 19. sz. a. esedeg illő jutalomban részesül, ha tulajdonosának átadja.

x A Dréher-sörcsarnok előnyösen ismert tulajdonosa *Márkus* Jenő minden igyekezetét arra fordítja, hogy vendégeinek minél izletesebb ételkkel kiérdemelt pártolását hova-tovább biztosítsa, ugyanazért gondoskodik róla, hogy a délelőtti órákban is olyan villásreggelivel és sörrrel várja a közönséget, a milyen bizony kevés helyen kapható.

x Barátaink hangosan kiáltják, hogy a legszebb férfi-dívat újdonságok, u. m. **fehérneműek, angol és olasz kalapok, ozilinderekek, nyakkendők, zsebkendők, karlsbadi ozipók, keztyűk stb. csakis FEKETE JAKAB férfi-dívat üzletében,** Debreczen, főter, kistemplom mellett, szolid, szabott áron kaphatók.

Az Uj Debreczeni Friss Ujság újdonság pályázata.

A legjobb újság az, amelynek szerkesztésében a közönség is részt veszen.

A nagyközönség maga egy óriás hírforrás, mert ezer dolgot, eseményt lát, hall, tapasztal.

Az *Uj Debreczeni Friss Ujság* ezennel fölkeri a közönséget, vegyen részt abban a törekvésünkben, hogy ez a lap Debreczen és Hajdumegye életének, eseményeinek hű tükré legyen.

Hogy a közönséggel bíró fáradozását némileg megháláljuk : ezennel jutalmul tűzünk ki **egy darab husz koronás aranyat,** melyet minden hónapban megnyer az, aki a legérdekesebb hírt beküldi.

Az *Uj Debreczeni Friss Ujság* újdonság pályázatában részt vehet mindenki, aki a szerkesztőségbe egy

eredeti hírt beküld. A beküldendő újdonságnak föltétele, hogy érdekes, igaz legyen s hogy előzőleg más lapban meg nem jelent.

A beküldött hírek fölött a szerkesztőség tagjaiból alakult bíráló bizottság dönt s a legérdekesebb hír **beküldője** minden hónapban megkapja a kitűzött **20 koronás aranyat.**

Kérjük tehát a közönséget, vegyen részt az *Uj Debreczeni Friss Ujság* újdonság pályázatában.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A legközelebbi esküdtzéki tárgyalás. Szentzézési föltárgyalásra ül holnap össze az esküdtzések: *Virág* (Szabados) István s társa által halált okozott súlyos testi sértés büntette kerül tárgyalás alá. Ugyancsak holnap tartják meg a föltárgyalást *Jónás* Miklós ellen, király sértés vétsége miatt. A mára kitűzött esküdtzéki föltárgyalást a vádlott állítólagos betegsége miatt elnapolták.

SZÍNHÁZ.

— **(Urania.)** A budapesti Urania színház 9-én, vasárnap este tartja első előadását, a debreczeni színházban. Színre kerül ez alkalommal: **Páris 1900-ban,** melyben *Páris*, valamint a kiállítás összes csodás látványai vetített képekben lesznek láthatók. Ezzel egyidejűleg adatik: **Paraszt-szivek.** Balassa határos népműve, melynek zenei introductiója egy időben érdekes per tárgyat képezte.

— **(Mándoky Béla jubileuma.)** Ünnepeit üljönvőhéten Debreczen egyik köztisztelőnek, szeretetnek örvendő tagja, *Mándoky* Béla, az egykor annyira ünnepelet, kedvelt színművész. Mióta lépett a világot jelentő deszkáról, köztünk tartózkodik, itt telepedett meg jó barátai, tisztelői között, a kik már annyiszor bizonyítékát adták iránta való szeretetüknek. Jubileumot ül e hó 11-én *Mándoky* Béla, színpadra lépésének negyvenedik évfordulóját. Ünnepe lesz ez a nap nemcsak neki, a jubillásnak, de Debreczen egész közönségének is, mely igaz szeretettel veszi körül a még most is annyira dédelgetett színművészt. *Scherián* *Richard*, *Langie* *Alie* kitűnő színjátéka kerül ez alkalommal színre, melynek czimzerepe az ünnepelet művész egyik leghatalmasabb alkotása közé tartozik. Az ünnepi előadás iránt nagy és általános érdeklődést tanusít a közönség.

A hét műsora.

- Kedden,** december 4-én 55. szám „A” bérletben: *New-York szépe.*
- Szerdán,** december 5-én 56. szám „B” bérletben: *New-York szépe.*
- Csütörtökön,** december 6-án 57. szám „C” bérletben, *Péchy Aranka* vendég-fellettéval: *A kis lord.*
- Pénteken,** december 7-én 58. szám „A” bérletben, *Péchy Aranka* vendég-fellettéval: *Az aranyember.*
- Szombaton,** december 8-án 59. szám „B” bérletben: *Coriolanus.*
- Vasárnap,** december 9-én két előadás, délután félhelyárrakkal a *Koldusdiák.* Este bérletszűnetben a budapesti *Urania* színház előadása: *Páris—1900.* és a *Paraszt-szivek.*

Debreczeni városi színház.

Ma kedden, 1900. évi december hó 4-én, fényes kiállítással, új díszletekkel és jelmezekkel, harmadszor:

New-York szépe.

Nagy amerikai operette 6 képpben. Irta: H. Morton. Színpadra alkalmazták: L. Krenn és C. Lindau. Fordították: Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét szerzte: G. Kerker.

Holnap szerdán, december 5-én:

Ugyanez.

REGÉNY CSARNOK.

A hűség áldozata.

A színházban igen épületes darabot játszhattak, hanem én bizony előadás után még azt sem tudtam volna megmondani, ha opera vagy dráma volt-e? Tekintetem folyton Kamillán tévedezett. Megléstem a pillantást, midőn a színpadra figyel és bámultam hosszan, édesen a fiatal, viruló arcú piros rózsáit.

Milyen piros volt akkor és minő halvány most! Nem esoda, nyolcz év oceaója van a pir s a halványság közt!

Az est veszve volt rám nézve. A csillag szemeket még egyszer láttam a színház csarnokában, mint ha megismerte volna szomszédját, mosolygott reám, aztán eltűnt... eltűnt.

Más fiatal ember talán utána repült volna; meglesi, melyik kapun lépnek be a piezi lábak, míg engem még a színház kapusa is alig tudott helyemből kimozdítani. Előttém lebegett szűntelen.

A szerelmemnek nincs logikája, ez oly igazság, melyet napokint újabb példákkal bizonyítgat egy-egy felsült szerelmes.

Hazudnám s legszebb emlékeimet tagadnám meg, ha érzelmemet titkolni akarnám. Szerelmemet sohasem lesz okom szegényelni, mert tisztá, önzetlen volt, bár cisekedni sem fogok vele; miatta nem!

Kamilla egyik gazdagabb polgárcsalád gyermeke volt. Az öreg *Güddölle* Kamilla, atyja sokat tartott és sokat költött lányára, hogy méltó nevelést adhasson neki. Töhetta, akár mint egy gróf. Az öreg ur vághóhíja jövedelmezett husz-harmincz év óta annyit, hogy négy lányt is nagyuriaan nevelthetett volna. Nem is sajnálta a pénzt, sokszor mondogatta: Ha nekem semmi nevelést nem adtak, ha még olvasni sem tanítottak meg, elég hiba volt, annál szebb lesz, ha lányom zongorázni, énekelni is fog tudni. Hátha még francziál is fog beszélni, mint a grófkissasszonyok. — Én másnap minden felé kérdezősködtem, mert ujjonc voltam Pesten, s még a legismertebb épületeket is másoktól kellett megkérdeznem, nem-hogy még a színházi közönséget ismerhettem volna.

Magyarozgatásaimra barátaim, ismerőseim csak annyit feleltek: Ki tudhatná, ki az? Szép hölgy bizony elég van itt Pesten!

— Olyan sokasom volt, s nem is lesz! — kiáltam lelkesülten.

— Ah! tehát szerelmes a fiatal ember! No nézzétek, alig teszi be lábát ebbe a világ városba, máris szerelmes! Vigyazz, itt könnyen kikergetnek a paradicsomból!

Máskor talán megnevettem volna a tréfát, enyelgést, hanem most boszantott. Ismerni vágytam Kamillát. Szerettem volna tudni, ha ama ragyogó szemek, melyek a távolból oly perzselők, a közelben nem veszítik-e el erejüket?

Mindemam eljártam színházba, hanem nem találtam, nem láttam sehol. Kalandoztam, bebarangoltam az utcákat, reggeltől estig csavarogtam, mint valami iparlovag, de idealom, mintha örökre eltűnt volna.

II.

Fél év mult anélkül, hogy az édes viszontlátásnak örvendhettem volna. Már kezdem felhagyni a gondolattal, hogy valaha láthassam. Átkoztam a perczet, melyben láttam, a gondolatot, mely a színházba vitt. Egy áldott pillanattér mennyi hiábavaló vágyakozás, a legrövidebb boldogságot mennyi haszlatlan epokedés.

Társaim, kik látták folytonos buskomorságomat, meg nem szűntek élezni fölöttem. Gonyolták a platói szerelmemt, ki ideálja után hónapokig sóhaj. Bálványimádónak is elneveztek, hogy képet csinálók magamnak, s azt imádom.

(Folyt. köv.)

Szerkesztésért felelős: **HARSÁNYI SÁNDOR.**

Kiadótulajdonos:

az Uj Debreczeni Friss Ujság Társaság.

Ügyes
lapelárusítók
felvételnek
a kiadóhivatalban.

Révész Zsigmond
cipő-, kalap- és url divattulaját
a városi uj bérházba
(városházával szembe)
helyezte át.
Ajánlja
dusan felszerelt raktárát
lehető legjutányosabb árban. 9.

FÖLKL JÓZSEF UTÓDA
Neuhauser Károly
17 M. Á. V. pályasár,
Debreczen, Piacz-utca 81. szám.
Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet mellett.
Ajánlja 84 év óta fenálló dusan felszerelt
üzletét, ahol legelőszöbben beszerezhető
valódi svájci zseborák, fali-, inga-
s ébresztőórák.
Karácsonyi s ujévi ajándéktárgyak.
Arany, ezüst ékszerek fülberalók gyűrűk s
óraláncok.
Órajavitásokat elvállal s kévint gyorsan s
jutányosan 1 évi jótállással.

Üzletem áthelyezése
miatt
Karácsonyi és Ujévi
ajándékok
leszállított árban
kaphatók
Lám Sándor
üveg és porcelán üzletében,
DEBRECZEN,
Piacz- és Hatvan-utca sarkán.

Rózsa Lajos

női felöltő áruházában tuhalmozott
raktár miatt

nagy árleszállítás.

Női kabátok, paletók, gallérok,
leánykabátok, szőrmeárk, blousok,
gyermekköpenyek, díszített női kalapok

meglepi olcsó, szabott
árak mellett kaphatók.

Legjutányosabb árban kaphatók
gyermekjátékok
és
Karácsonyi ajándéktárgyak
Szent-Királyi Tivadar
műparáru üzletében.

Kitünő borok

1898. évi Magyarádi — 1 lit. 80 fl.
1898. évi Balatonmelléki — 1 „ 80 „
1899. évi Szegszárdi vörös 1 „ 1.04 „
azonkívül
az Országos központi mintapinceze
eredeti palackozásában, hazánk
összes borvidékeiről kezeskedett
tisztá minőségben 2

Kontsek Géza

fűszer- és borkereskedésében
Kossuth-utca. 4.

Antal Vinczéné
szabászati
és női ruha varróterme.

Közélgő 6

báli idényre

ajánlja a
legujabb divat szerinti ruhák
elkészítését
a legkisebb és jó ízű kivitelben, azold
árak mellett.
Csepő-utca 18. sz. (gyógytár udvarban).
Jó derekvarró és tanulólányok felvételnek.

Boros Testvérek

női divat, vászon, pipero olkkek és
női készmunkák áruháza.

Debreczen, Kossuth-utca 6. sz.

Alkalmos ajándék tárgyak a leg-
olesőbbtől a legfinomabb divat
különlegességekig.

Alkalmi vétel:

Divatos szépsznű selymek díszesnek
blusokra, estélyi és utcazi ruhákra.
méter ára 35 kr.
Egy blusra 4 méter selyem díszszel
együtt 1 fnt 44 kr.

Nagy vászások selymekben:
I. csoport 58 kr. II. csoport szép
kockás pongies 65 kr. III. csoport
úde szép világos grész selyem virágos
pongies 77 kr. IV. csoport 78 kr.
V. csoport selyem brocatok 87 kr.
VI. csoport igen szép divat selymek
mtr. ár 95 kr.

Szép és értékes ajándék 115 cm. széles
(egy ruhára 5 mtr. szükséges) fekete
mohair mintázott divat kelme
mtr. ár 90 kr.

Megrendelésre kifogástalan szabású
divatos ruhákat készítettünk 17 frittól
feljebb.
Egyes finom ruhakelme maradékok
részben.

Melyik a legjobb szépitő folyadék?

Mollitergin,

mely puhává, fehérre
üdvé teszi az arez és
kéz bőrét, nem zsiros
s teljesen ártalmatlan.

Kapható

4

••• Hatása •••

••• meglepiően •••

•••• gyors. •••••

Egy üveg ára 1 kor.

Mihalovits J.

a „Kigyó“-hoz ozimzett gyógyszerárában

Debreczenben.

Alapított 1870. Rosenberg Albert özvegye és Fia Alapított 1870.
szállítóhivatal és vanközvetítési iroda a m. kir. államvasutak részére.

Költözködések

elvéallatnak háztól-házig, saját elzá-
rható ujdun szerkezettü patent butor-
szállító kocsinkkal, a csomagolás meg-
takarítása mellett

Telefon- | Sürgönyvezim:
összeköttelés. | Rosenberg szállító.

Könyvkötészet.

Papirkereskedés.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13. SZ.

Ajánlkozunk a sokszorosító szakmába vágó
mindennemü munkák elkészítésére. — Modern
berendezésünkkel és kiténő munkaerőnkkel a legnagyobb
igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban

mindennemü nyomtatványok

egyszerü, de izléses, valamint művészies kivitelü díszmunkák is
gyorsan, hibátlanul és igen mérsékelt áron készíttetnek.

KÖNYVKÖTÉSZEZETÜNK

a modern technika eszközeivel dusan felszerelt könyvkötészet
és díszműintézet, elvállalja: iskolai
könyvek, könyvtárak, ipari és kereske-
delmi könyvek, nyomtatványok, díszes
tánczendek, emlékkönyvek, albumok
és minden e szakmába vágó
különlegességeknél gyors,
olesó és izléses elkészítést.

Papir-kereskedésünk

a mai kor igényeinek meg-
felelően van berendezve,
melyben a legjobb minő-
ségü papír, tró. zajz- és
festészetü szerek kapha-
tók. — Ajánljuk továbbá
dusan felszerelt papir-
gyári raktárunkat min-
dennemü irodai, csoma-
goló, levélpapírok beszer-
zésére, továbbá iskolai
írkek és füzetek, tollak,
tollszárak, teljes irodai és
iskolai berendezésekre.
Előnyös bevásárlásaink-
nál fogva jutányos árak.

A DEBRECZENI ELLENÖR

kiadóhivatala a legjutányosabb
áron vállal hirdetések felkü-
és izléses kivitelben.

Minden munka a legnagyobb gonddal kiál-
lítva, mindamellé más kezdetleges kivitelnél
olesőbb áron.